

Php Sunum 6

Dosya ve Klasör İşlemleri

Dosya İşlemleri

Aktif Dosyaya Harici Dosya Ekleme

- ▶ **include();** Belirtilen dosyayı başka bir dosyaya ekler ve içeriğini değerlendirir.

```
d1.php
<?php

$renk = 'yeşil';
$meyve = 'elma';

?>
```

```
d2.php
<?php
echo "Bir $renk $meyve"; // -> Bir
include 'd1.php';
echo "Bir $renk $meyve"; // -
> Bir yeşil elma

?>
```

Dosya Kontrolü

- ▶ **file_exists();** Bir dosya veya dizinin mevcut olup olmadığına bakar.

```
<?php
$dosya = '/bir/yol/dosya.txt';

if (file_exists($dosya)) {
    echo "$dosya diye bir dosya var";
} else {
    echo "$dosya diye bir dosya yok";
}

?>
```

Dosya ve Dizin Kontrolü

- ▶ **is_file();** Verilen ismin bir dosya olup olmadığını döndürür.

```
if (is_file("dosya.txt")) {  
    echo "Bu Bir Dosyadır";  
}  
else{  
    echo "Bu Bir Dosya Değildir.";}  
}
```

Dosya ve Dizin Kontrolü

- ▶ **is_dir();** Verilen ismin bir klasör olup olmadığını döndürür.

```
if (is_dir("dosya.txt")) {  
    echo "Bu Bir Klasördür";  
} else {  
    echo "Bu Bir Klasör Değildir";  
}
```

Dosya Özelliklerini Öğrenme

- ▶ **is_readable();** Bir dosyanın mevcut ve okunabilir olup olmadığını döndürür.

```
<?php
$dosya = 'dnm.txt';
if (is_readable($dosya)) {
    echo 'Dosya okunabilir';
} else {
    echo 'Dosya okunamaz';
}
?>
```

Dosya Özelliklerini Öğrenme

- ▶ **is_writable();** Bir dosyanın yazılabilir olup olmadığını döndürür.

```
<?php
$dosya = 'dnm.txt';
if (is_writable($dosya)) {
    echo 'Dosyaya yazılabilir';
} else {
    echo 'Dosyaya yazılamaz';
}
?>
```


Dosya Özelliklerini Öğrenme

- ▶ **is_executable();** Bir dosyanın çalıştırılabilir bir dosya olup olmadığını döndürür.

```
<?php
$dosya = '/home/vincent/somefile.sh';

if (is_executable($dosya)) {
    echo $dosya.' çalıştırılabilir';
} else {
    echo $dosya.' çalıştırılmaz';
}
```

?>

Dosya Özelliklerini Öğrenme

- ▶ **filesize();** Dosya uzunluğunu döndürür.

```
<?php
// çıktısı:
// somefile.txt: 1024 bytes

$filename = 'somefile.txt';
echo $filename . ': ' . filesize($filename) . '
bytes';

?>
```

Dosya Özelliklerini Öğrenme

- ▶ **filetime();** Dosyaya son erişim zamanını döndürür.

```
<?php
// Çıktı şöyle bir şey olur:
// birdosya.txt dosyasının son erişim zamanı: Decemb
er 29 2008 22:16:23.

$dosya = 'birdosya.txt';
if (file_exists($dosya)) {
    echo "$dosya dosyasının son değişiklik zamanı: " .
        date ("F d Y H:i:s.", filetime($dosya));
}
?>
```

Dosya Özelliklerini Öğrenme

- ▶ **filemtime()**; Dosyanın değişiklik zamanını döndürür.

```
<?php
// Çıktı şöyle bir şey olur:
// birdosya.txt dosyasının son değişiklik zamanı: December 29 2008 22:16:23.

$dosya = 'birdosya.txt';
if (file_exists($dosya)) {
    echo "$dosya dosyasının son değişiklik zamanı: " .
        date ("F d Y H:i:s.", filemtime($dosya));
}

?>
```

Dosya Oluşturma

- **touch();** Dosyanın erişim ve değişiklik zamanını ayarlar. Dosya mevcut değilse oluşturulur.
- **Kullanımı:**
- **touch** (dosyaismi [,zaman [, ezamanı]])
- *dosyaismi* Erişilecek dosyanın ismi.
- *zaman* Değişiklik zamanı. Eğer *zaman* belirtilmemişse, o anki zaman kullanılır.
- *ezamanı* Belirtilmişse dosyanın erişim zamanı *ezamanı* değerine ayarlanır. Aksi takdirde *zaman* değerine ayarlanır.

touch() örnekleri

```
<?php
$dosyaismi="dnm.txt"
if (touch($dosyaismi)) {
    echo "$dosyaismi için değişiklik
zamanı şimdiye ayarlandı";
} else {
    echo "$dosyaismi için değişiklik
zamanı değiştirilemedi";
}

?>
```

```
<?php
/*
 * Dosyanın değişiklik zamanını bir saat
önceye ayarlayalım
*/
$zaman = time() - 3600;

/* Dosyaya erişelim */
if(!touch('bir_dosya.txt', $zaman))
{
    echo 'Hoop, bir şeyler yanlış oldu...';
}
else
{
    echo 'Dosyaya başarıyla erişildi';
}

?>
```

Dosya Silme

- ▶ **unlink()**; Bir dosyayı siler.

```
<?php
$fh = fopen('deneme.html', 'a');
fwrite($fh, '<h1>Merhaba Dünya!</h1>');
fclose($fh);

mkdir('dnmdizini', 0777);

unlink('deneme.html');
unlink('dnmdizini');

?>
```

Dosya Açma

- ▶ **fopen();** Bir dosya veya URL'yi açar.
- ▶ Kullanımı:
- ▶ `değişken=fopen(dosyaadı, açma türü)`
- ▶ Eğer açma dosya adı "http://...." gibi başlıyorsa URL açılıyor demektir.

- ▶ Açma türleri şunlardır:

Dosya Açma Türleri

Açma Türü	Açıklama
'r'	Sadece okumak için açılır; dosya konumlayıcı dosyanın başlangıcına yerleştirilir.
'r+'	Hem okumak hem de yazmak için açılır; dosya konumlayıcı dosyanın başlangıcına yerleştirilir.
'w'	Sadece yazmak için açılır; dosya konumlayıcı dosyanın başlangıcına yerleştirilir ve dosya uzunluğu sıfır yapılır. Dosya mevcut değilse oluşturulmaya çalışılır.
'w+'	Hem okumak hem de yazmak için açılır; dosya konumlayıcı dosyanın başlangıcına yerleştirilir ve dosya uzunluğu sıfır yapılır. Dosya mevcut değilse oluşturulmaya çalışılır.
'a'	Sadece yazmak için açılır; dosya konumlayıcı dosyanın sonuna yerleştirilir. Dosya mevcut değilse oluşturulmaya çalışılır.
'a+'	Hem okumak hem de yazmak için açılır; dosya konumlayıcı dosyanın sonuna yerleştirilir. Dosya mevcut değilse oluşturulmaya çalışılır.
'x'	Dosya oluşturulur ve sadece yazmak için açılır; dosya konumlayıcı dosyanın başlangıcına yerleştirilir. Dosya zaten mevcutsa fopen() FALSE döndürerek başarısız olur. Dosya mevcut değilse oluşturulmaya çalışılır.
'x+'	Dosya oluşturulur ve hem okumak hem de yazmak için açılır; dosya konumlayıcı dosyanın başlangıcına yerleştirilir. Dosya zaten mevcutsa fopen() FALSE döndürerek başarısız olur . Dosya mevcut değilse oluşturulmaya çalışılır.
b	Dosyayı binary tipte açar yada oluşturur.

Dosya Açma Örnekleri

▶ <?php

```
$dt = fopen("/home/rasmus/file.txt", "r");
```

```
$dt = fopen("/home/rasmus/file.gif", "wb");
```

```
$dt = fopen("http://www.example.com/", "r");
```

```
$dt = fopen("ftp://user:password@example.com/somefile.  
txt", "w");
```

```
?>
```

Dosya Kapatma

- ▶ **fclose();** Açık bir dosya tanıtıcısını kapatır.

```
<?php
$dt = fopen('birdosya.txt', 'r');
fclose($dt);

?>
```

Dosya İçeriğini Okuma

- ▶ **fgets()**; Dosya tanıtıcısından bir satır döndürür.
- ▶ Kullanımı: **fgets** (dosya değişkeni [, uzunluk])
- ▶ Uzunluk belirtilmez ise satır sonuna kadar olan bilgi okunur.

```
<?php
$dt = fopen("/tmp/inputfile.txt", "r");
if ($dt) {
    while (!feof($dt)) {
        $stampon = fgets($dt, 4096);
        echo $stampon;
    }
    fclose($dt);
}
?>
```

Dosya İçeriğini Okuma

- ▶ **feof();** Bir dosya tanıtıcısı üzerinde konum dosya sonunda mı diye bakar.

```
<?php
$dt = fopen("/tmp/inputfile.txt", "r");
if ($dt) {
    while (!feof($dt)) {
        $stampon = fgets($dt, 4096);
        echo $stampon;
    }
    fclose($dt);
}
?>
```

Dosya İçeriğini Okuma

- ▶ **fread()**; Dosyayı satır satır değil de belirli uzunlukta okumak için kullanılır.
- ▶ Kullanımı: **fread** (dosya değişkeni, uzunluk)

```
<?php
// bir dosyanın içeriğini bir dizge olarak okuyalım
$dosya = "/usr/local/birmetin.txt";
$dt = fopen($dosya, "r");
$içerik = fread($dt, filesize($dosya));
fclose($dt);

?>
```

Dosya İçeriğini Okuma

- ▶ **fgetc();** Dosya içeriğini karakter karakter okur.

```
<?php
$dt = fopen('birdosya.txt', 'r');
if (!$dt) {
    echo 'birdosya.txt dosyası açılmadı';
}
while (false !== ($kar = fgetc($dt))) {
    echo "$kar\n";
}
?>
```

Dosya İçeriğini Okuma

- ▶ **fseek();** Dosya içeriğinin belirli bir bölümden sonrasını okumak amacıyla dosya içersinde istenilen yere konumlandırma yapar.
- ▶ **Kullanımı:** `fseek (dosya değişkeni, nereye [, nereden])`
- ▶ *Dosya değişkeni* Bir dosya tanıtıcısı. Genellikle `fopen()` kullanılarak oluşturulur.
- ▶ *nereye* Yeni konum.
- ▶ Konumu dosya sonunun öncesine taşımak için bu değiştirgeyle negatif bir değer, *nereye* değiştirgesiyle de **SEEK_END** aktarın.
- ▶ *nereye* Mevcut konumun nasıl yorumlanacağı belirtilir:
- ▶ **SEEK_SET** - *nereye* konumunun dosya başlangıcına göre belirtildiği varsayılır.
- ▶ **SEEK_CUR** - *nereye* konumunun mevcut dosya konumuna göre bayt sayısı olarak belirtildiği varsayılır. Bu miktar pozitif veya negatif olabilir.
- ▶ **SEEK_END** - *nereye* konumunun dosya sonuna göre belirtildiği varsayılır.
- ▶ Eğer *nereden* belirtilmezse, **SEEK_SET** öntanımlıdır.

fseek() örneği

▶ <?php

```
$fp = fopen('dosya.txt', 'r');
```

```
// Biraz veri okuyalım
```

```
$data = fgets($fp, 4096);
```

```
// rewind($fp) çağrısı yapmış gibi
```

```
// dosyanın başına dönelim;
```

```
fseek($fp, 0);
```

```
?>
```

Dosyaya Bilgi Yazma

- ▶ **fwrite(); fputs();**
Her iki komut dosyaya bilgi yazmak için kullanılır.
- ▶ Kullanımı: **fwrite** (dosya değişkeni, dizge [, uzunluk])

```
<?php
$dosya = 'dnm.txt';
$veri = "Bunu dosyaya ekleyelim\n";

// Önce dosya mevcut mu ve yazılabilir mi, bakalım.
if (is_writable($dosya)) {

    // Örneğimizde $dosya'yı ekleme kipinde açıyoruz.
    // Konumlayıcı dosyanın sonunda olduğundan fwrite()
    // $veri dizgesini dosyanın sonuna ekleyecektir.
    if (!$dt = fopen($dosya, 'a')) {
        echo "$dosya dosyası açılmadı";
        exit;
    }

    // $veri'yi açılan dosyaya yazalım.
    if (fwrite($dt, $veri) == FALSE) {
        echo "$dosya dosyasına yazılamıyor";
        exit;
    }

    echo "$dosya dosyasına '$veri' başarıyla yazıldı";

    fclose($dt);

} else {
    echo "$dosya dosyası yazılabilir değil";
}
?>
```

Dosya Kilitleme

- ▶ **flock()**; Bir dosyaya aynı anda bir erişim yapılabilmesini sağlar. Aynı anda dosyaya birden çok kişinin erişebilmesini engeller.
- ▶ Kullanımı: **flock** (dosya değişkeni, işlem)
- ▶ *işlem* şunlardan biri olabilir:
- ▶ Paylaşımlı bir kilit (okuyucu) edinmek için **LOCK_SH**.
- ▶ Ayrıcalıklı bir kilit (yazıcı) edinmek için **LOCK_EX**.
- ▶ Bir kilidi (paylaşımlı veya ayrıcalıklı) serbest bırakmak için **LOCK_UN**.

flock() örneği

▶ <?php

```
$dt = fopen("/tmp/lock.txt", "w");
```

```
if (flock($dt, LOCK_EX)) { // ayrıcalıklı bir kilit oluşturalım  
    fwrite($dt, "Buraya bir şeyler yazalım\n");  
    flock($dt, LOCK_UN); // kilidi serbest bırakalım  
} else {  
    echo "Kilit edinilemedi!";  
}
```

```
fclose($dt);
```

```
?>
```

Klasör İşlemleri

Klasör İçeriğini Listeleme

- ▶ **opendir();** Bir klasör açar.
- ▶ **readdir();** Açılmış bir klasörün içeriğini okur.

```
<?php
$dizin = "/etc/apache2/";

// Dizin aç ve içeriğini oku
if (is_dir($dizin)) {
    if ($dit = opendir($dizin)) {
        while (($dosya = readdir($dit)) !== false) {
            echo "dosya adı: $dosya - dosya türü: " .
                ((filetype($dizin . $dosya) == "dir") ? "dizin" : "dosya") . "\n";
        }
        closedir($dit);
    }
}
?>
```

Klasör Oluşturma

- ▶ **mkdir()**; Dizin oluşturur.
- ▶ Kullanımı: mkdir([yol]/dizinadı,izin)

- ▶ İzinler:
- ▶ 0600: Sahibinden başkası okuyup yazamasın.
- ▶ 0644: Sahibi okuyup yazsın diğerleri sadece okusun
- ▶ 0777: Herkes okuyup yazabilsin.
- ▶ 0755:Sahibi herşeyi yapsın, diğerleri sadece okuyup çalıştırabilsin
- ▶ 0750: Sahibi herşeyi yapsın, grup üyeleri okuyup çalıştırabilsin, diğerleri hiçbir şey yapamasın.

```
<?php  
mkdir("/dizinim/icin/bir/yol", 0777);  
?>
```

Klasör Silme

- ▶ **rmdir()**; Dizin siler.

```
<?php
if (!is_dir('misaller')) {
    mkdir('misaller');
}

rmdir('misaller');

?>
```